

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร จำนวน 327 คน โดยจำแนก ตามขนาดของโรงเรียนประถมศึกษาได้ดังนี้

1.1.1 ประชากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางมีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน

1.1.2 ประชากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนทั้งสิ้น 234 คน

1.1.3 ประชากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมากมีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกจากประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 180 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

1.2.1 ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง
มีจำนวน 33 คน

1.2.2 ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
มีจำนวน 124 คน

1.2.3 ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมาก
มีจำนวน 23 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ กับแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในส่วนของแบบสอบถามจะเป็นแบบสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended) ส่วนแบบทดสอบจะเป็นการสำรวจสภาพความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเพื่อหาระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) สำหรับแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนเป็นการเช็คพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อหาระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและแบบทดสอบกับแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนไปกับ ผู้ช่วยวิจัยและไปรับกลับคืนด้วยตนเอง ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์คืนมาดังนี้

- แบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ จำนวน 180 ชุด
  - แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน จำนวน 180 ชุด
- โดยคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเต็กล็ก กับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเต็กล็ก วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี อายุราชการส่วนใหญ่ 6-10 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมสัมมนา สำหรับหัวข้อเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องอบรมครูผู้สอนชั้นเต็กล็ก จำนวนวันอบรมส่วนใหญ่ 3 วัน พ.ศ.ที่จัดอบรมส่วนใหญ่ พ.ศ.2528 และหน่วยงานที่จัดการอบรมส่วนใหญ่เป็นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร สำหรับประสบการณ์ในการสอนชั้นเต็กล็กส่วนใหญ่ 1-5 ปี

2. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนชั้นเต็กล็ก

ครูผู้สอนชั้นเต็กล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางมีความรู้ ความเข้าใจ อยู่ในระดั้มากที่สุดค้ำานวิธีสอนและเทคนิคการสอน และค้ำานสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดั้มาก ค้ำานพัฒนาการเต็กล็ก ค้ำานหลักสูตรและค้ำานเนื้อหาวิชา และอยู่ในระดั้มปานกลาง ค้ำานการวัดผล และประเมินผล ในขนาดเต็กล็กอยู่ในระดั้มากที่สุด ค้ำานสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดั้มาก ค้ำานวิธีสอนและเทคนิคการสอน พัฒนาการเต็กล็ก หลักสูตรและเนื้อหาวิชา และอยู่ในระดั้มปานกลาง ค้ำานการวัดผลและประเมินผล ในขนาดเต็กล็กมากอยู่ในระดั้มากที่สุด ค้ำานสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดั้มาก ค้ำานวิธีสอนและเทคนิคการสอน พัฒนาการเต็กล็ก หลักสูตรและเนื้อหาวิชา และอยู่ในระดั้มปานกลางค้ำานการวัดผลและประเมินผล

3. ความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก

ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง มีความต้องการ อยู่ในระดับปานกลางด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดัมน้อยด้านพัฒนาการเด็ก ด้านหลักสูตร และด้านเนื้อหาวิชา และอยู่ในระดัมน้อยที่สุดด้านวิธีสอนและเทคนิคการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน ในขณะที่เด็กอยู่ในระดับปานกลางด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดัมน้อย ด้านพัฒนาการเด็ก หลักสูตร เนื้อหาวิชา และวิธีสอนและเทคนิคการสอน และอยู่ในระดัมน้อยที่สุด ด้านสื่อการเรียนการสอน และในขณะที่เด็กมากอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดัมน้อย ด้านพัฒนาการเด็ก หลักสูตร วิธีสอนและเทคนิคการสอน และเนื้อหาวิชา และอยู่ในระดัมน้อยที่สุด ด้านสื่อการเรียนการสอน

4. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก

ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับที่ทุกด้าน และในโรงเรียนขนาดเล็กมากมีพฤติกรรมการสอน อยู่ในระดับที่ ด้านการเตรียมการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน และด้านคุณลักษณะ และอยู่ในระดับพอใช้ด้านการจัดสภาพห้องเรียน ชั้นสรุป และชั้นประเมินผล

5. ความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก

ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีความ ต้องการใ้รับการนิเทศอยู่ในระดัมน้อยทุกด้าน และในโรงเรียนขนาดเล็กมากมีความต้องการ ใ้รับการนิเทศอยู่ในระดับมากด้านการจัดสภาพห้องเรียน ชั้นสรุป และชั้นประเมินผล และมีความต้องการใ้รับการนิเทศอยู่ในระดัมน้อยด้านการเตรียมการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน และด้านคุณลักษณะ

การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้นำ เสนอแล้วนั้นมีข้อค้นพบที่น่าสนใจและสมควรที่จะได้นำมาอภิปราย และ เสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ทอแบบสอดงาม

ผู้ทอแบบสอดงามและแบบทศลบ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี และอายุราชการส่วนใหญ่ 6-10 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมสัมมนา สำหรับหัวข้อการอบรมสัมมนาส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่อง อบรมครูผู้สอนชั้น เด็กเล็ก จำนวนวันอบรมส่วนใหญ่ 3 วัน พ.ศ. ที่จัดอบรมส่วนใหญ่ พ.ศ. 2528 และหน่วยงานที่จัดอบรมส่วนใหญ่เป็นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ สำหรับประสบการณ์ในการสอนชั้นเด็กเล็กส่วนใหญ่ 1-5 ปี

จากผลการวิจัยพบว่าวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิมีนโยบาย เกี่ยวกับการ เปิดขยายชั้นเด็กเล็กกว่าโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดโรงเรียนใดต้องการจะ เปิดขยาย การศึกษาชั้นเด็กเล็กจะต้องมีความพร้อม 3 ประการคือ 1. ห้องเรียนมีเพียงพอ 2. ประชาชน มีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานมาศึกษา และ 3. ครูผู้สอนต้อง เกินเกณฑ์จากการสอนระดับชั้น ป.1-ป.6 และมีความพร้อมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก (ไม่ใ้ครูวุฒิปริญญาตรี) แล้วจึงให้เปิด ขยายชั้นเด็กเล็กได้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ, 2525) ทั้งนี้ครูผู้สอนชั้น เด็กเล็กส่วนมากจึงมีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเพราะนโยบายไม่ใ้ครูว่าครูผู้สอนต้อง จบปริญญาตรี ถึงอย่างไรก็ตามในปัจจุบันใ้มีการส่งเสริมใ้ครูผู้สอนมีคุณวุฒิสูงขึ้นโดยการ เปิดสอน ระดับปริญญาตรีในโครงการของวิทยาลัยครูต่าง ๆ เช่น โครงการอบรมครูประจำการ (อศป.) เป็นต้น ในขณะที่เกี่ยวกับกรมการฝึกหัดครู ก็ใ้มุ่งผลิตครูระดับปฐมวัยหรือระดับเด็กเล็กใ้มีความรู้ ถึงขั้นปริญญาตรี ซึ่งคล้ายในต่างประเทศใ้มีการ เพิ่มคุณวุฒิของครูระดับก่อนวัยเรียน เช่น ใน ประเทศเนเธอร์แลนด์ ใ้มีการจัดตั้งวิทยาลัยครูในระดับปฐมวัยขึ้นโดยเฉพาะ มีจำนวนถึง 40 แห่ง รวมทั้งจัดตั้งสถาบันการวิจัยการศึกษาระดับปฐมวัยขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการศึกษา แห่งชาติ, 2523 : 269-274) ส่วนในประเทศไทยใ้มีสถาบันการผลิตครูในระดับ ปฐมวัยหรือก่อนวัยเรียนขึ้นถึง 13 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2523 : 275) จะเห็นใ้ว่าคุณวุฒิทางการศึกษาของครูในระดับเด็กเล็กควรใ้ได้รับการส่งเสริมใ้สูงชัน กว่าเดิม ซึ่งยอมจะมีผลใ้การศึกษาในระดับนี้ดีขึ้น

ทางด้านการเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับเด็กเล็ก ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก
 ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมและหัวข้อการอบรมมีหลายหัวข้ออย่าง เช่น หัวข้อที่ครูผู้สอน
 เข้ารับการอบรมมากที่สุดคือ "การอบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก" ซึ่งถือว่าเป็นการอบรม
 ตามโครงการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร และมีงบประมาณในการจัด
 แต่ละครั้ง สำหรับครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมนั้นเนื่องมาจากสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร มีแนวนโยบายว่าถ้าโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนใด
 ได้รับอนุญาตให้เปิดขยายชั้นเด็กเล็กแล้วครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องเข้ารับการอบรมตาม
 โครงการ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร: 2525) เกี่ยวกับการอบรมตาม
 โครงการนี้ตามความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า ถ้ามีการสำรวจความต้องการที่แท้จริงว่าครู
 ผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องการได้รับการอบรมในเรื่องใดและไม่เข้าใจเรื่องใดแล้วเรียงลำดับ
 ความสำคัญและจัดการอบรมตามหัวข้อที่สำรวจนั้นจะทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจที่
 ถูกต้องกับการจัดการเรียนการสอนระดับนี้ และการอบรมครูผู้สอนจะเป็นการเพิ่มทุนสมรรถภาพ
 ให้แก่ครูผู้สอนทั้งผลการวิจัยที่กล่าวว่า "การฝึกอบรมเป็นการจัดระบบการเรียนการสอนเพื่อ
 เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติให้กับผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม
 กับงานที่บุคคลผู้นั้นรับผิดชอบ" (เฉลิม วราวิทย์, สกใส อัสวีไล, และสุภาศิริ ฆมาตยกุล
 2524 : 63-67) ดังนั้นครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กควรจะได้เข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และ
 ประสบการณ์ของตนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนชั้นเด็กเล็ก ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์
 ในการสอนเด็กเล็กช่วง 1-5 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อยพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้ศึกษาปัญหาการสอนชั้นเด็กเล็ก พบว่า
 เกี่ยวกับประสบการณ์การสอนนั้นครูมีประสบการณ์ในการสอนชั้นเด็กเล็กน้อย (สำนักงานคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 86) ถึงอย่างไรก็ตามครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมี
 อายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี ซึ่งถือว่ามีความประสบการณ์การสอนพอสมควร

2. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก

ค่านิเทศนาการเด็ก

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมากมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนเคยได้รับการอบรมเป็นส่วนมาก และเกี่ยวกับหัวข้อการอบรมจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับนิเทศนาการเด็กสอดแทรกแทบทุกหัวข้อ และอีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับค่านิเทศนาการเด็กนั้นจะมีบรรจุในหลักสูตร ป.กศ., ป.กศ.สูง และระดับปริญญาตรี ซึ่งครูผู้สอนได้เวียนมาพอสมควร แม้แต่การสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสอนชั้นเด็กเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่านิเทศนาการเด็กกับการเรียนรู้จากความคิดเห็นของวิทยากรที่อบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กร้อยละ 95 เห็นว่าเหมาะสมดีแล้วในทุกองค์ประกอบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 41) ส่วนหลักสูตรการอบรมแม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดการอบรมก็จะสอดแทรกเกี่ยวกับค่านิเทศนาการเด็กเข้าไปด้วยทุกครั้งที่จัด เช่น วิทยาลัยครูอุบลราชธานี โรงเรียนอนุบาลยโสธร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กได้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนิเทศนาการเด็กพอสมควรจึงมีความรู้ความเข้าใจในค่านิเทศนาการเด็กมาก

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าวเมื่อพิจารณาถึงความต้องการในการได้รับการนิเทศนาการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก จึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งหมายถึงยังมีความต้องการได้รับการนิเทศนาการสอนในค่านิเทศนาการเด็กและถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อยมีหลายหัวข้อที่ครูผู้สอนต้องการได้รับการนิเทศนาการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการได้รับการจัดวัคซีนป้องกันโรคของเด็ก ซึ่งครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควรตามหลักการแล้ววัยเด็กช่วงอายุ 4-6 ปี จะต้องได้รับการจัดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก และโปลิโอ (สพช. 2530 : 13) และถือว่าเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กที่จะประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนและอนามัยอำเภอ หรือตำบลในการจะให้

บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน สำหรับในเรื่องการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยเด็กนั้น
ทุกโรงเรียนควรจัดทำและมีการรายงานผู้บังคับบัญชาในทุกปีการศึกษา เกี่ยวกับเรื่องบริการ
ด้านสุขภาพอนามัยนั้น สุมิตร คุณานุกร และคณะ (2519 : 88) กล่าวว่า "สิ่งที่ทาง
โรงเรียนควรทำเป็นประจำคือการตรวจสุขภาพทั่วไปของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน
ควรจัดให้มีการปลูกฝัง ฉีดยา ในโอกาสที่มีโรคระบาดเกิดขึ้น ตลอดจนห้ามบุตรสุขภาพ สำหรับการ
ตรวจสุขภาพนั้น อาจทำการตรวจในเวลาเช้า ซึ่งเป็นการตรวจร่างกายทั่วไปหรือใช้การสังเกต
ในขณะที่ครูสอน และควรตรวจสุขภาพอย่างละเอียดเดือนละ 1 ครั้ง" จะเห็นได้ว่าครูผู้สอน
ยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในชั้นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้กล่าวไว้ว่า "ครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน
ในชั้นพัฒนาการ เด็ก" (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 85)

ท่านหลักสูตร

จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก
และขนาดเล็กมาก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น
ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาดส่วนใหญ่เคยเข้า
รับการอบรม และหัวข้ออบรมคือการอบรมครูผู้สอนชั้นเล็กเล็ก ซึ่งการอบรมในเนื้อหาจะมีเรื่อง
ของหลักสูตรอยู่ด้วย และส่วนใหญ่จะอบรม 3 วัน และครูผู้สอนเมื่ออายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี
และมีประสบการณ์การสอนเด็กเล็กมาพอสมควร จึงได้รับความรู้ความเข้าใจท่านหลักสูตรมา
เป็นอย่างดี ความรู้ความเข้าใจท่านนี้จึงอยู่ในระดับมาก

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการเกี่ยวกับการ
การได้รับการนิเทศการสอนจึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งหมายถึงครูผู้สอนยังมีความต้องการได้รับการ
นิเทศการสอนในชั้นนี้ และถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อยหลายหัวข้อที่ครูผู้สอนมีความต้องการได้รับ
การนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะหัวข้อเกี่ยวกับ เรื่องสิ่งสำคัญที่สุดในการใช้หลักสูตร
ซึ่งครูผู้สอนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร ตามหลักการแล้วสิ่งสำคัญที่สุดในการใช้หลักสูตร
ก็คือครูผู้สอน ฉะนั้นครูผู้สอนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนชั้นเล็กเล็ก

ทุกขนาดโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับชัชชัย ชัยจิรฉายากุล โต้กล่าวว่า "คั้งนั้นบุคคลที่จะทำให้หลักสูตรสามารถบรรลุผลดังจุดหมายที่วางไว้คือผู้สอน เพราะเป็นผู้ที่วางแผนและดำเนินการในเรื่องการนำตัวหลักสูตร แผนการสอน และคู่มือในรูปต่าง ๆ มาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ขึ้นในตัวผู้เรียนจึงกล่าวได้ว่าครูคือ หัวใจของหลักสูตร" (ชัชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2529 : 186) และเกี่ยวกับเรื่องนี้จะค้นหาแนวทางแก้ไขต่อไป คั้งนั้นหัวข้อเกี่ยวกับค้ำหลักสูตรครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กก็มีความต้องการได้รับการนิเทศการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กล่าวว่า "ครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนค้ำหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 85)

ค้ำเนื้อหาวิชา

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 3 ขนาด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทั้งสี่ที่เป็น เช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาดส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมมาแล้ว ซึ่งจำนวนวันอบรมส่วนใหญ่อบรม 3 วัน และมีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี รวมทั้งมีประสบการณ์การสอนเล็กเล็กมาพอสมควร ความรู้ความเข้าใจในค้ำนี้จึงมีอยู่ในระดับมาก

จากระดับความรู้ความเข้าใจคั้งกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการเกี่ยวกับ การได้รับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเล็กเล็ก โรงเรียนประถมศึกษาทุกระดับ จึงอยู่ในระดับน้อยซึ่งหมายถึงยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในค้ำนี้ และถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อยหลายหัวข้อที่ครูผู้สอนชั้นเล็กเล็กก็มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ายังมีปัญหาในค้ำเนื้อหาวิชา ซึ่งจากการสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนชั้นเล็กเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังพบว่าเนื้อหาในแผนการสอนมากเกินไป ครูสอนไม่ทัน และไม่เรียงลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527, 86) ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก้ปัญหา

อย่างรีบด่วนเช่น อบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กทั่วประเทศและเร่งให้ศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำนึงการ นิเทศอย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน และมีความฉะฉานขึ้นในการออกนิเทศติดตามผลก็ตาม ปัญหา เหล่านี้ยังไม่ไต่หนคไป ฉะนั้นบางหัวข้อที่ครูผู้สอนยังต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่ใน รัศมีมาก เช่น เนื้อหาการเตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย ซึ่งตามหลักการแล้วเนื้อหา การเตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทยนั้น จะเน้นในเรื่องของการฝึกการฟัง การพูด และ มารยาทในการฟังการพูด และการฝึกประสาสัมพันธ์ระหว่างมือ สายตา และการฟังซึ่ง เป็น การเตรียมความพร้อมในการอ่านและเขียน (สปช, 2528 : 2) สำหรับครูผู้สอนชั้น เด็กเล็กที่ผ่านการอบรมมาแล้วจะต้องมีการทบทวนในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ และมีการทดลอง สอนในเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจยิ่ง ๆ ขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร โดยค่าเฉลี่ยรวมทุกชั้นปรากฏว่ากลุ่มทักษะภาษาไทยมีผล- สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สปช, 2530) ซึ่งขณะนี้ทางจังหวัดชัยโสธรมีแนวนโยบายที่จะ เร่งคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยมุ่งเน้นกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่ม ทักษะภาษาไทยทุกระดับชั้นและทุกโรงเรียนในสังกัด จึงคิดว่ากลุ่มทักษะภาษาไทยในระดับชั้น เด็กเล็กคงจะดีขึ้น

ดังนั้นถ้าจะพิจารณาค้นหาความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในค่านเนื้อหาวิชา ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังมีความต้องการการนิเทศการสอนในค่านนี้ จึงสอดคล้องกับสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้กล่าววว่า "ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องการได้รับ การนิเทศการสอนในค่านนี้" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 85)

ค่านเทคนิคการสอน

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในรัศมีมากที่สุด ส่วนในขนาดเด็ก และขนาดเล็กมากอยู่ในรัศมีมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจจะ เนื่องมาจากเหตุผลเกี่ยวกับที่กล่าวไว้ใน

ค่านี้อธิบายคือ ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมทั้ง 3 ขนาด ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วม การอบรมมาแล้ว ซึ่งจำนวนวันอบรมส่วนใหญ่อบรม 3 วัน มีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี รวมทั้งมีประสบการณ์การสอนเด็กเล็กมาพอสมควร ความรู้ความเข้าใจในค่านี้อยู่ในระดับ กังกลาว

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการเกี่ยวกับการ นิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง จึงอยู่ในระดับ น้อยที่สุดในขนาดเล็กและขนาดเล็มาก อยู่ในระคน้อยซึ่งหมายถึงโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาด ยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในค่านี และถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อย โดยเฉพาะสิ่งที่ครูยึดเป็นหลักเบื้องต้นในการเลือกใช้วิธีการสอน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนขนาดเล็มากมีความต้องการอยู่ในระดับ มาก แสดงว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังมีปัญหาในค่านี ตามหลักการแล้วสิ่งที่ครูยึดเป็นหลักเบื้องต้น ในการเลือกใช้วิธีการสอนคือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเรื่องนี้ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ว่าแต่ละ เนื้อหาเหล่านั้นมีจุดประสงค์เพื่ออะไรบ้าง และถ้าครูผู้สอนเข้าใจ ในเนื้อหาและจุดประสงค์แล้วการ เรียนการสอนก็จะ เป็นไปค้วยดี และเกี่ยวกับการสอนช่วยห้ช่วย จิรฉายาฤดี ไค้กล่าวว่าการสอนใด ๆ จะเกิดขึ้นไค้ก็ค้อเมื่อมีผู้สอน เนื้อหาที่จะสอน และ ผู้เรียน ถ้าขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไปการสอนจะเกิดขึ้นไม่ไค้ (ช่วยห้ช่วย จิรฉายาฤดี, 2529 : 194) อย่างไรก็ตามในการสอนในระคนเด็กเล็หรือระคนปฐมวัยนั้น ควรจะเป็น การสอนโดยมุ่งเน้นฝึคความพร้อมต่าง ๆ การปลูกฝึคทัศนคติการ เสริมสร้างลักษณะนิสัย สุชนนิสัย จรรยา มารยาท ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการทางกายและสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาการทาง อารมณ์และสังคม ฝึคให้เป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด มีเหตุผลและช่วยตัวเองไค้มากกว่าการ มุ่งเน้นในค่านวิชาการ (จุติมา ลวสุทธานันท์, 2525 : 136) ทั้งนี้ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ ต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ในค่านเทคนิคการสอนระคนนี้เพื่อจะนำไปใช้จัดการ เรียนการสอนให้ ถูคถ่องและ เกิดประสิทธิภพ

เป็นที่น่าสังเกตว่าเกี่ยวกับเทคนิคการสอนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยโสธร ไม่ไค้จัดอบรมเกี่ยวกับ เรื่องนี้มานานแล้วจึงทำให้ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ขาดทักษะในค่านนี้พอสมควร

ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก หรือชั้นอื่น ๆ ในระดับประถมศึกษาว่าครูผู้สอนยังมีความต้องการจะเข้ารับการอบรมในเรื่องใดหลังจากนั้นมีการวิเคราะห์ข้อมูลและเรียงลำดับความสำคัญแล้วจัดอบรมตามหัวข้อที่สำรวจนั้น หรือจะวิเคราะห์จากข้อมูลอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับต่าง ๆ แล้วเทียบกับเกณฑ์ความต้องการที่กำหนดไว้แล้วจัดอบรมตามนั้นจะทำให้แก้ปัญหาตรงจุดมากขึ้น

ดังนั้นครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในชั้นนี้ จึงสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้กล่าวว่า "ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านเทคนิคการสอน (สพช., 2527 : 85) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรทัย จันทวิชานูวงศ์ และคณะ ที่พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนด้านเทคนิคการสอน (อรทัย จันทวิชานูวงศ์และคณะ, 2525 : 175)

ด้านสื่อการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกขนาดที่เป็น เช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในด้านเทคนิคการสอนคือ ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กทั้ง 3 ขนาด ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมมาแล้ว ซึ่งจำนวนวันอบรมส่วนใหญ่ 3 วัน มีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี รวมทั้งมีประสบการณ์ในการสอนเด็กเล็กมาพอสมควร ความรู้ความเข้าใจในชั้นนี้จึงมีอยู่ในระดับมากที่สุด

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็่มาก จึงอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งหมายถึงยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในชั้นนี้

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อยแต่ละข้อก็ปรากฏว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุดเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า

ในเรื่องความรู้ความเข้าใจในค่านิยมที่ครูผู้สอนไม่มีปัญหาเท่าที่ควร แต่เท่าที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ในการนิเทศการสอน ในโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสื่อการเรียนการสอนขาดแคลนในบางกลุ่มประสบการณ์ เช่น กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เนื้อหาจะกล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว และสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา เป็นต้น และอีกกลุ่มประสบการณ์คือ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เนื้อหาจะกล่าวถึง มารยาท และการประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ดี เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสื่อต่าง ๆ เหล่านั้นเมื่อใช้ไปแล้วจะชำรุดเสียหาย ครูไม่ซ่อมแซมและครูไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดทำสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับผลการวิจัยของสนธิ เห่งสุทธิ กล่าววว่าสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอและโรงเรียนต่าง ๆ ภาครัฐที่มีความสามารถในการทำสื่อขึ้นใช้เอง (สนธิ เห่งสุทธิ, 2527 : 114) และอีกอย่างหนึ่งครูผู้สอนไม่แสวงหาสื่อการเรียนการสอน แม้ว่าขณะนี้จะมีศูนย์วิชาการกลุ่มตั้งอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งกลุ่มทุกแห่งในจังหวัดยโสธรและทุกจังหวัดในประเทศไทย แต่ครูผู้สอนไม่ไ้ยืมสื่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังที่โชคชัย โกรนรา กล่าววว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาไม่ไ้ยืมสื่อการเรียนการสอนมาใช้จึงทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในค่านิยม (โชคชัย โกรนรา, อ้างแล้ว)

เมื่อเป็นดังที่กล่าวมาแล้วทำให้ทราบว่าความรู้ ความเข้าใจในค่านิยมที่ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กไม่ประสบปัญหาเท่าที่ควร แต่ในด้านการปฏิบัติครูผู้สอนยังมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศการสอน จึงสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่กล่าววว่า "ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน" (สพช, 2527 : 85)

ค่านิยมทัศนคติและประ เนิมผล

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกับค่านต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น คือครูผู้สอนชั้น

เด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาดส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมมาแล้ว ซึ่งมีจำนวนวันอบรมส่วนใหญ่ 3 วัน มีอายุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี รวมทั้งมีประสบการณ์ในการสอนชั้นเด็กเล็กพอสมควร ความรู้ความเข้าใจในค่านี้อยู่ในระดับดี

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก จึงอยู่ในระดับปานกลางซึ่งหมายถึงยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในค่านี และถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อย มีหลายหัวข้อที่ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเฉพาะวิธีตรวจสอบการใช้เหตุผลของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนมีปัญหาและมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนตามหลักการแล้ววิธีตรวจสอบการใช้เหตุผลของนักเรียนคือการตรวจผลงานเด็ก ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้จะปรากฏอยู่ในแนวการประเมินผลชั้นเด็กเล็กได้กำหนดไว้ว่าการประเมินผลในชั้นเด็กเล็กควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีคือ การสังเกต การสนทนา การตรวจผลงาน การใช้ข้อสอบปากเปล่าและใช้ข้อทดสอบ ส่วนการประเมินผลในวิธีการต่าง ๆ ครูผู้สอนจะเลือกใช้แบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา วัยเด็ก ตลอดจนความมุ่งหมายของการประเมินแต่ละคราว และจะมีการวัดผลทุก ๆ ภาคเรียน (สปช, 2527 : 9-10) เกี่ยวกับค่านีการวัดผลและประเมินผลนี้ แม้ว่าครูผู้สอนจะเคยผ่านการอบรมมาแล้วหรือได้ศึกษามาในระดับวิทยาลัยครูหรือมหาวิทยาลัยก็ตาม ครูผู้สอนยังประสบปัญหาค่านี้อยู่เสมอ เพราะครูผู้สอนไม่ได้เรียนวิชาเอกการวัดผลมาโดยเฉพาะแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้พยายามหาวิธีการแก้ไขโดยจัดอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ปัญหาเหล่านี้ครูผู้สอนยังประสบปัญหาอยู่ ทั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ประสบปัญหา เพราะว่าครูผู้สอนไม่มีความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล (สปช, 2527 : 87) ถึงอย่างไรก็ตามการวัดผลและประเมินผลในระดับชั้นเด็กเล็กก็จะแก้ปัญหาได้ถ้าหากว่าผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนได้ช่วยกันประชุมปรึกษาหารือกันอยู่บ่อย ๆ และทางฝ่ายศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดก็ได้ออกนิเทศการสอนตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ

โดยไม่คิดว่าถ้าโครงการใดไม่มีเงินงบประมาณจะไม่ออกนิเทศติดตามผล ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนในชั้นเด็กและชั้นต่าง ๆ ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร และควรวางแนวทางร่วมกันหลาย ๆ ฝ่ายเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนของครูผู้สอนดีขึ้น

ดังนั้นครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในชั้นนี้ จึงสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้กล่าวว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กต้องการได้รับการนิเทศการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 85) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย จันทวิชาวงษ์และคณะ ที่พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการวัดผลและประเมินผล (อรทัย จันทวิชาวงษ์ และคณะ, 2525 : 175)

สมรรถภาพค้ำทักษะ

แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อดังนี้

1. การจัดสภาพห้องเรียน

การจัดสภาพห้องเรียนจากผลการวิจัยพบว่าการจัดสภาพห้องเรียนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับน้อย ส่วนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมากมีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาด ยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่หลายเรื่อง เช่น มีคู่มือกิจกรรมในห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้ และชั้นวางสิ่งของมีเพียงพอ มีที่แขวนหรือที่เก็บของใช้ส่วนตัว สื่อการเรียนการสอนมีเพียงพอ และน้ำดื่ม น้ำใช้มีเพียงพอ โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมากมีความต้องการได้รับการนิเทศด้านต่าง ๆ เหล่านี้มากที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่างบประมาณในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีน้อย และไม่เพียงพอกับการจะพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้นตามหลักปฏิบัติแล้ว จะจัดสรรให้ตามขนาดโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ส่วนเงินที่ขอ

วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนนั้นจะจัดสรรให้ตามจำนวนนักเรียนเรียกว่า วัสดุรายหัว เช่นปีการศึกษา 2529 โรงเรียนประถมศึกษาได้รับเงินเฉลี่ย 40 บาทต่อนักเรียน 1 คน (สพช. 2529) ฉะนั้นถ้ามีนักเรียน 60 คน ก็จะได้รับเงินซื้อวัสดุอุปกรณ์เท่ากับ 2,400 บาท สำหรับใช้จ่ายซื้อวัสดุอุปกรณ์และแจกจ่ายไปตามห้องเรียนต่าง ๆ ตามที่ขอและจนถึงอย่างไรก็ตามโรงเรียนขนาดเล็กมากนั้นเมื่อมีการบริหารด้านการเงินแต่ละปีก็ยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของโสมภร รอคทอง (2511 : 111) พบว่า "การขาดแคลนงบประมาณทำให้ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั่ว และการที่จะจัดหาหนังสือสำหรับคนควาของครูและนักเรียนให้เพียงพอทำได้ยาก" ดังนั้นถ้าโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณการบริหารงานทุกด้านจะเกิดปัญหาและอุปสรรคโดย เฉพาะงานด้านวิชาการ ดังเช่นผลการวิจัยของ ไกร ไทยกล้า (2524 : 84) ที่พบว่า "ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการได้แก่ การขาดแคลนห้องสมุด หนังสือนิตยสาร หนังสือ และวัสดุอื่น ๆ " ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 28) ที่พบว่าปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ระหว่างการติดตามผลได้แก่ ขาดงบประมาณในการซื้อหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ประกอบการสอน" ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจึงมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก

ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อนำมาพิจารณาโดยรวมทุกขนาดโรงเรียนครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในขั้นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวไว้ว่า "ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กมีความต้องการได้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดสภาพห้องเรียนและสื่อต่าง ๆ" (สพช. 2527 : 85)

2. การสอนของครู

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กจากการสังเกตพฤติกรรม การสอนรวมทุกขนาด ปรากฏว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีสมรรถภาพในด้านทักษะการสอนอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง คือการเตรียม การสอน การนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนการสอน ขั้นตอนสรุปผล และขั้นตอนประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลเกี่ยวกับที่กล่าวไว้ในด้านเทคนิคการสอน ซึ่งวัดโดยการทดสอบความรู้ความ

เข้าใจของครู กล่าวคือครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมมาแล้ว หัวข้อการอบรมส่วนใหญ่คือการอบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก ซึ่งมีจำนวนวันในการอบรมส่วนใหญ่ 3 วัน มีอาบุราชการอยู่ในช่วง 6-10 ปี รวมทั้งมีประสบการณ์การสอนชั้นเด็กเล็กมาพอสมควร จึงอยู่ในระดับมาก และเป็นที่น่าสนใจกว่าเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน "เกี่ยวกับการสอน" ของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กทั้งทางด้านการทดสอบความรู้ความเข้าใจ และการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กจะอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กมีทักษะในคำานนี้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านทักษะในการสอนของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครของ วีระพล อารวรณ (2527 : 201-202) ที่พบว่าสมรรถภาพด้านทักษะในการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาก

จากระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก จึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งหมายถึงครูผู้สอนยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในคำานนี้ และถ้าพิจารณาไปถึงหัวข้อย่อยครูผู้สอนยังมีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับมากหลายเรื่อง โดยเฉพาะเทคนิคการตั้งคำถามหลาย ๆ แบบ การใช้สื่อการเรียนการสอนถูกต้องและการประเมินผลสัมฤทธิ์รวมแต่ละครั้ง ปรากฏว่าโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าตามหลักการการตั้งคำถามหลาย ๆ แบบ เพื่อถามเด็กเล็กนั้น ครูผู้สอนต้องเข้าใจธรรมชาติเด็กวัยนี้ และวิธีการตั้งคำถามให้เหมาะสมกับวัยเด็ก และการตั้งคำถามเด็กนั้นจะเริ่มต้นตั้งแต่เริ่มสอน กำลังสอน และหลังสอน ขักถามเรื่องราวและประสบการณ์ตามที่เด็กได้พบเห็น (สปช, 2528 : 9) ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กอาจจะไม่เข้าใจ หรือใช้คำถามไม่เหมาะสมกับวัยเด็ก เกี่ยวกับการใช้คำถามแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือคำถามระดับต่ำกับคำถามระดับสูง คำถามระดับต่ำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือความรู้เดิมและมักจะมีคำตอบที่ถูกต้องอยู่แล้วตัวอย่างเช่น ถามให้สังเกตเป็นคำถามที่ครูบอกให้นักเรียนสังเกตสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับลักษณะจำนวน กระบวนการต่าง ๆ คำถามให้สังเกตหรือพิจารณาผู้ตอบไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดใช้เหตุผลก็ตอบได้ เพราะผู้ตอบจะตอบตาม

ที่รู้เท่านั้น และถ้าเป็นคำถามระดับสูง เช่น คำถามให้จำแนกประเภทคำถามให้เปรียบเทียบ
คำถามให้อธิบายผู้เรียนจะพัฒนาทางด้านการคิดที่ดี (อจรีรา สุวรรณนิคม, 2527 : 3)
ซึ่งสอดคล้องกับ ชีรบุทธิ เส้นวงศ์ ณ อุทยา (มสช, 2524 : 144) "ที่กล่าวว่าครู
ควรใช้คำถามระดับสูงหรือคำถามประเภทกว้างถามนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถ
ทางด้านการคิด การแก้ปัญหาของนักเรียน" ถึงอย่างไรก็ตามครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กจะต้อง
คิดแปลงหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัย เด็กจึงจะถูกต้อง

เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กมีความต้องการใ้รับ
การนิเทศการสอนอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีข้อสังเกตว่าเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่อยู่ใน
ด้านความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้จากการทดสอบครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก (ตารางที่ 8) รวม
ทุกขนาดปรากฏว่าครูผู้สอนมีความต้องการใ้รับการนิเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด นั้นหมายถึงว่า
ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับการสังเกตพฤติกรรม
ของครูในการใช้สื่อการเรียนการสอน. อย่างไรก็ตามระหว่างความรู้ความเข้าใจกับการปฏิบัติ
อาจจะไม่เหมือนกัน จึงมีความแตกต่างในด้านนี้ ส่วนปัญหาที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน
ข้างต้นพอจะแบ่งได้ 2 ประการคือ 1. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน
จึงไม่ใ้ใช้สื่อ 2. ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน

ส่วนในประการที่ 1 คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ นั้น จะเกิดขึ้นเฉพาะใน
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมาก ที่ใ้รับงบประมาณน้อยซึ่งที่กล่าวมาแล้ว และในประการ
ที่ 2 ที่ว่าครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ นั้นโรงเรียนประถมศึกษาระดับ 3 ขนาด มี
ความต้องการอยู่ในระดับมากเท่ากัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่พบว่า การจัดหาการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอนปัญหาใ้แก่ครู
ผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็ก (สพช, 2527 : 87)
และถ้าครูมีความรู้ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนแล้ว วัสดุที่อยู่ในท้องถิ่นก็สามารถนำมาดัดแปลงใ้
เกิดประโยชน์ใ้มาก ดังที่ บูชนัน สุทธสารทูล (2521) ใ้เสนอผลการวิจัยใ้ว่า "การสอน
ระดับปฐมวัยมีลักษณะ เป็นกิจกรรมอยู่แล้ว จึงควรใ้อุปกรณที่ไม่ต้องลงทุนมากทั้งนี้ยอมรับกับความ
สามารถของครูผู้สอนเป็นสำคัญ" ถึงอย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ต้องหาวิธีการแก้ไขกันต่อไป

เกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์รวมแต่ละครั้ง ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน
ทั้ง 3 อนาคต มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีข้อสังเกตว่าเกี่ยวกับการวัดผล
ประเมินผลที่อยู่ในด้านความรู้ ความเข้าใจซึ่งได้มาจากการทดสอบความรู้ครูผู้สอนชั้น
เด็กเล็ก (ตารางที่ 9) รวมทุกอนาคต ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความต้องการได้รับการนิเทศ
อยู่ในระดับปานกลาง ถึงอย่างไรก็ตามคงจะเป็นเหตุผลตั้งที่กล่าวมาแล้วในเรื่องการใช้สื่อ
การเรียนการสอน กล่าวคือมีความไม่สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตามระหว่างความรู้ความเข้าใจ
กับการปฏิบัติอาจจะไม่เหมือนกัน สำหรับในเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์รวมแต่ละครั้งที่ครู
ผู้สอนชั้นเด็กเล็กยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ซึ่งตามหลักการแล้วแนวการ
ประเมินผลชั้นเด็กเล็กมีกำหนดไว้ว่า การประเมินผลในชั้นเด็กเล็กควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธี
คือ การสังเกต การสนทนา การตรวจผลงาน การใช้ข้อสอบปากเปล่า และการใช้ข้อทดสอบ
ส่วนการประเมินผลในวิธีการต่าง ๆ ครูผู้สอนจะเลือกใช้แบบใดขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา วัยเด็ก
ตลอดถึงความมุ่งหมายของการประเมินแต่ละครั้ง และจะมีการวัดผลทุก ๆ ภาคเรียน (สปช.
2527 : 9-10) อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์รวมแต่ละครั้งตลอดถึงการ
วัดผลด้านอื่น ๆ นั้น ถือว่ามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็ก เพราะจะเป็น
การตรวจสอบคุณภาพของนักเรียนแต่ละคนว่ามีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับผล
วิจัยของ โชคชัย ไกรนรา (2528 : 86) กล่าวว่า "การวัดผลและประเมินผลการเรียน
ตามหลักสูตรนั้น เป็นการตรวจสอบคุณภาพและเป็นเครื่องแสดงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความ
สามารถตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด ประกอบกับการวัดผลและประเมินผล เป็นสิ่งที่ทางโรงเรียน
จะต้องยึดถือปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการที่ไว้ไว้" ดังนั้นครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก
จึงมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในเรื่องสมรรถภาพด้านทักษะที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการ
สอนของครู (สปช. 2527 : 85)

สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

จากผลการวิจัย พบว่าสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก มีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ใน

ระดับมากในเรื่องมีอารมณ์ขัน และเอาใจใส่เด็กเรียนช้า และส่งเสริมเด็กเรียนเก่ง (สอนซ่อมเสริม) และมีความต้องการได้รับการนิเทศอยู่ในระดับน้อยในเรื่องการควบคุม อารมณ์ครู การเสริมแรงนักเรียน มีความบุคลิกธรรมกับทุกคน สนใจและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง ยอมรับความผิดเห็นผิดและยอมรับความรู้สึกผิด

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 3 ขนาดยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนอยู่หลายเรื่อง โดยเฉพาะในเรื่องการเอาใจใส่เด็กเรียนช้าและส่งเสริมเด็กเรียนเก่ง (สอนซ่อมเสริม) เกี่ยวกับเรื่องนี้จะประสบปัญหาไม่ว่าระดับเด็กเล็ก ระดับประถม และมีขม ทั้งนี้เพราะว่าครูผู้สอนไม่เอาใจในการปฏิบัติ และคิดว่าการสอนซ่อมเสริมจะทำในวันหยุดราชการหรือหลังเลิกเรียนเท่านั้น ตามหลักการปฏิบัติแล้ว การเอาใจใส่เด็กเรียนช้า และส่งเสริมเด็กเรียนเก่งหรือวิธีการสอนซ่อมเสริมนี้จะทำไปพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนการสอนก็ได้ หรือจะสอนนอกเวลา เช่น หลังเลิกเรียน ก่อนเข้าห้องเรียน หรือว่าจะสอนในวันหยุดราชการก็ได้แล้วแต่ครูผู้สอนจะสะดวก (สปร, 2528 : 3) เกี่ยวกับเรื่องนี้มีหลายโรงเรียนที่ประสบปัญหาเพราะผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากว่าผู้ปกครองต้องใช้เวลาทำงานทุกหลาในช่วงเลิกเรียนหรือในวันหยุดราชการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุระ กิ่งมณี (2529 : 143) พบว่าโรงเรียนมีปัญหามากในด้านที่ไม่ได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมขึ้นในโรงเรียน โดยเห็นว่าการสอนซ่อมเสริมเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครู เพราะต้องสอนนอกเวลาผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือเพราะต้องใช้เวลาเลิกหรือรับเด็กกลับบ้านในช่วงเลิกเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนิท เห่งสุทธิ (2527 : 119) ที่พบว่าโรงเรียนขาดการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนอย่างจริงจัง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสอนซ่อมเสริม ส่วนครูผู้สอนก็เห็นว่าการสอนซ่อมเสริมเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครู" นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้สอนไม่ค่อยอุทิศเวลาให้แก่ราชการสอดคล้องกับความเห็นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 28) ที่กล่าวว่า "การสอนซ่อมเสริมเป็นการอันหนักแก่ครูไม่มีเวลาสอนและเด็กไม่สนใจจะเรียน" ดังนั้นเกี่ยวกับเรื่องการเอาใจใส่เด็กเรียนช้าและส่งเสริมเด็กเรียนเก่งหรือการสอนซ่อมเสริมมีความสำคัญต่อครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กพอสมควร จึงควรหาแนวทางแก้ไขต่อไป

จากการศึกษาสมรรถภาพท่านคุณลักษณะส่วนใหญ่จะเป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวครู ผู้สอนชั้นเด็กเล็กที่ทุกคนพึงมี ถ้าครูผู้สอนยังมีคุณลักษณะที่ดีในด้านต่าง ๆ ก็จะเป็นแบบอย่าง แก่เด็กที่ระดั้มก่อนวัยเรียนได้ ดังนั้นครูผู้สอนยังมีความต้องการได้รับการนิเทศการสอนในค้ำนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศการสอนชั้นเด็กเล็ก

ระดับจังหวัด

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฝ่ายนิเทศการศึกษาในฐานะเจ้าของโครงการ ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดทำโครงการประชุม/สัมมนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เจ้าของโครงการชั้นเด็กเล็กทุกอำเภอในสังกัด โดยเชิญวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่รับผิดชอบโครงการชั้นเด็กเล็กมาให้ความรู้ และร่วมกันทบทวนหา แนวทางปรับปรุงหลักสูตรชั้นเด็กเล็ก ในส่วนที่มีปัญหาในแต่ละค้ำ รวมทั้งหาแนวทางแก้ไข พฤติกรรม การสอนของครูผู้สอนในค้ำนี้และค้ำคุณลักษณะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรชั้นเด็กเล็กโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดทุก โรงเรียน เช่นหาแนวทางสนับสนุนครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาค้ำกว่าระดับปริญญาตรีให้ไป ศึกษาต่อในสถานค้ำต่าง ๆ ให้สูงขึ้น และจัดอบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กที่ยังไม่เคยได้รับการอบรม ตามโครงการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รวมทั้งครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กที่เคยผ่านการ อบรมมาแล้ว และต้องการจะเพิ่มทักษะในค้ำนี้ การเรียนการสอนของตนเองค้ำหัวข้อที่ครูผู้สอน ประสบปัญหาในค้ำนี้ต่าง ๆ
3. ควรมีการจัดอบรมครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ การบริการสุขภาพอนามัยเด็กเล็ก การใช้หลักสูตรชั้นเด็กเล็ก เนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมทักษะภาษาไทย เทคนิคการสอนชั้นเด็กเล็ก การผลิตและการใช้สื่อการเรียน การสอนชั้นเด็กเล็ก การวัดผลและประเมินผลชั้นเด็กเล็ก การสอนซ่อมเสริม

4. จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลการจัดการ เรียนการสอนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดโดยให้คำนึงถึงการประสานงาน กับศึกษานิเทศก์สำนักงานการประ-
เทศศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และมีกรจัดงบประมาณเกี่ยวกับการนิเทศติดตามผลให้กับผู้ประสานงาน
ด้วยเช่นกัน

5. พิจารณาจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ให้คำนึงถึงโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็กมากเป็นพิเศษด้วย และถ้าไม่สามารถที่จะช่วยเหลือ เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์โรงเรียนขนาดเล็ก
มากได้ ขอให้จัดทำโครงการเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ให้พิจารณาช่วยเหลือเป็นพิเศษต่อไป

6. ควรรวบรวมโครงการต่าง ๆ ทั้งที่กล่าวมาแล้ว บรรจุเข้าไว้ในแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
(กปจ.) เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการด้วย

ระดับอำเภอ

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในฐานะเจ้าของโครงการควรจัด
ดำเนินการต่อไปนี้

1. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรชั้นเด็กเล็กให้สอดคล้องกับโครงการของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด เพื่อพิจารณาส่งครูผู้สอนไปศึกษาต่อ และเพื่อพิจารณาส่งครูผู้สอนให้เข้า
อบรมตามโครงการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่จัดอบรมแต่ละครั้ง

2. พิจารณาจัดสรรงบประมาณระดับอำเภอ เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ให้คำนึงถึงโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กมากที่ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เป็นสำคัญ

3. จัดทำโครงการนิเทศติดตามผลโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็กทุกโรงเรียนใน
สังกัด โดยมีปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน แน่นนอน และควรคำนึงถึงการประสานงานระหว่างอำเภอ
กับจังหวัด และระหว่างอำเภอกับโรงเรียนด้วย

4. ควรรวบรวมโครงการต่าง ๆ ทั้งที่กล่าวมาแล้ว บรรจุเข้าในแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
(กปอ.) เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการต่อไป

ระดมโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดทำโครงการการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น ซึ่งโครงการนี้จะทำให้ทราบ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก หรือชั้นอื่น ๆ ภายในโรงเรียน และทำให้ทราบว่าครูผู้สอนมีความต้องการได้รับการนิเทศในเรื่องอะไรบ้าง

สำหรับการจัดทำโครงการการนิเทศภายในโรงเรียนนี้จะต้องประสานงาน กับศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนการอบรมคณะครูใน โรงเรียนและเพื่อให้โครงการนี้เป็นไปด้วยดีและเกิดประสิทธิภาพ

2. รวบรวมโครงการดังกล่าวบรรจุเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน เพื่อเสนอผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยในหลักการต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ส.ป.ช.) ในจังหวัดอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนในกลุ่มระดับการันต์ ต่าง ๆ ระดับชั้นเด็กเล็ก และระดับประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยโสธร และจังหวัดอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก สังกัดหน่วยงานอื่น ๆ ในเขตการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ